

**Навчання у Німеччині:
чудовий вибір для Вашої дитини
15 запитань та відповідей
для батьків**

Інформаційний центр DAAD у Києві

DAAD

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

**Навчання у Німеччині:
чудовий вибір для Вашої дитини
15 запитань та відповідей
для батьків**

2 видання

Хто ми?

Німецька служба академічних обмінів (DAAD) — це об'єднання вищих навчальних закладів і студентських спілок Німеччини. Наше завдання — сприяти академічній співпраці в усьому світі, насамперед через обмін студентами та науковцями. У наших інформаційних брошурах, на сайті www.daad.de, а також на веб-сторінці Інформаційного центру DAAD у Києві www.daad.org.ua Ви знайдете інформацію про навчання та життя у Німеччині.

Дорогі батьки!

Ми раді, що Ви разом зі своєю дитиною замислилися про навчання у Німеччині. Україна за останні роки сильніше зблизилася з Європою, а навчання у Німеччині стає все доступнішим для випускників шкіл. Можливо, Вас дещо непокоїть думка про те, як буде житися Вашій дитині вдалині. Й можливо багато чого залишається для Вас незрозумілим. Ця брошура допоможе Вам знайти відповіді на Ваші запитання.

Німеччина може багато чого запропонувати Вашій дитині як студенту. Німецькі вищі мають високу репутацію по всьому світі, і це вже протягом багатьох століть. Тому для студентів з усього світу Німеччина лишається однією з найулюбленіших країн. На сьогодні тут навчаються та проводять дослідження понад 300 тисяч молодих людей з різних країн світу. Німецькі вищі пропонують найрізноманітніші можливості для навчання. Дипломи, які може здобути Ваша дитина, визнаються всюди, і це відкриває найкращі кар'єрні шанси.

Окрім цього, Німеччина — це не лише одна з країн з найбільшою економічною потужністю, це також відкрита, демократична, толерантна, безпечна та гарна країна, яка має багато культурних, туристичних та кулінарних принад.

Ми будемо раді, якщо Ваша дитина приїде на навчання до Німеччини. Можемо впевнено сказати, що це чудовий вибір.

Д-р Гізела Ціммерманн

Керівник Інформаційного центру DAAD у Києві

15 запитань та відповідей про навчання у Німеччині

- 1 Які переваги дає навчання за кордоном? с.6
- 2 Чому саме навчання у Німеччині? с.9
- 3 Який рівень німецької мови повинна мати моя дитина? с.11
- 4 Чи існують у Німеччині підготовчі курси? с.12
- 5 Який вищий навчальний заклад і яку спеціальність обрати? с.15
- 6 Як довго має тривати перебування у Німеччині? с.16
- 7 Скільки коштує навчання у Німеччині? с.18
- 8 Чи надаються стипендії або інші види фінансової підтримки? с.19
- 9 Які документи необхідні моїй дитині для в'їзду? с.20
- 10 Наскільки безпечною є Німеччина? с.23
- 11 Наскільки якісним є медичне обслуговування? с.24
- 12 Яка підтримка буде надана моїй дитині у Німеччині? с.25
- 13 Де мешкатиме моя дитина? с.26
- 14 Чим Німеччина цікава для туристів? с.29
- 15 Де можна знайти більше інформації? с.30

1 Які переваги дає навчання за кордоном?

Проживання в іншій країні допомагає суттєво розширити горизонти, а це в свою чергу відкриває нові перспективи й спонукає до роздумів. Досвід перебування за кордоном формує і збагачує особистість.

Знайомство з іншою культурою розширює світогляд навіть тоді, коли нова культура спочатку видається не такою вже й чужою. Також це гарний спосіб запобігти появі упереджень і стереотипів. Особистісному збагаченню сприяють і товариські стосунки з представниками різних країн, що легко налагоджуються під час навчання за кордоном.

Навчання за кордоном сприяє розвитку самостійності Вашої дитини значно більшою мірою, ніж навчання на батьківщині, а також покращує її кар'єрні шанси. Саме міжнародний досвід готує до професійної діяльності у глобалізованому світі. Навчання за кордоном — важлива перевага у біографії Вашої дитини, значення якої для майбутнього пошуку роботи не варто недооцінювати. Окрім того, навчання в іншомовному оточенні за кордоном надасть Вашій дитині можливість суттєво покращити знання іноземної мови і вже на такому ранньому етапі налагодити міжнародні наукові та професійні контакти.

Вашою дитиною будуть добре опікуватися у Німеччині. В останні роки, багато вишів відкрили спеціальні навчальні програми, зорієнтовані власне на потреби іноземних студентів.

Отже, навчання за кордоном є цінною інвестицією у майбутнє Вашої дитини.

Німецька освіта...

спрямована, передусім, на отримання практичних знань та навичок. Дуже важливим у цьому плані є, на мою думку, практика, для якої у більшості німецьких спеціальностей відведено окремий обов'язковий модуль (навчальний курс). Кожен студент самостійно може обирати час та місце проходження практики (як у Німеччині, так і за її межами, що, зізнаюсь, дуже цінується німецькими студентами). По закінченню практики студенти представляють результати своєї роботи, знайомляться з досвідом колег та діляться власним.

Місцем проходження своєї практики я обрала науково-дослідну установу при Ляйпцизькому університеті «Ляйбніц-Інститут історії та культури Східної Європи», Відділ преси та роботи з громадськістю. Крім того, я мала змогу допомагати керівнику проектного відділу Інституту.

Чудова команда та нові завдання були настільки захоплюючими, що по закінченню цієї практики, я мала велике бажання продовжити роботу і, завдяки щасливому збігу обставин, все ж отримала можливість протягом деякого часу працювати у цій установі вже не як практикант.

Повернувшись в Україну, я можу застосовувати отриманий досвід, працюючи проектним координатором, та удосконалювати здобуті у Німеччині знання.

Отже, обираючи саме Німеччину для отримання освіти, Ви в жодному разі не пошкодуєте, адже німецька освіта допомагає йти до поставленої мети, збагачуючись при цьому неоціненним досвідом та багажем практичних знань!

Яна Ляшко, стипендіатка DAAD у 2013-2015 роках; учасниця та представник програми Німецького центру міжнародної міграції та розвитку (CIM) в КНУ, працює координатором проектів у Центрі німецького права КНУ ім. Тараса Шевченка

2 Чому саме навчання у Німеччині?

Німецькі виші мають чудову репутацію в усьому світі. Вони дають важливий поштовх інноваціям і прогресу у міжнародному масштабі.

Німеччина — батьківщина новаторських винаходів. Список німецьких лауреатів Нобелівської премії довгий, передусім у галузі природничих наук та медицини. До них належать Вільгельм Конрад Рентген, Роберт Кох, Макс Планк, Альберт Ейнштейн, Крістіане Нюсляйн-Фольгард і Гаральд цур Гаузен. Небезпідставно Німеччина вважається також країною поетів і мислителів, адже це земля Канта, Гегеля й Адорно, Гете, Гайне і Брехта, а також Баха, Бетховена і Брамса.

У Німеччині наука і дослідження мають вагоме значення і тривалу традицію. Найстаріший університет було засновано ще 1386 року у Гейдельберзі. На сьогодні у Німеччині є близько 400 державно визнаних вишів у більш ніж 180 містах по всій країні (див. карту на с. 31). Ці навчальні заклади пропонують найрізноманітніші можливості для навчання і дослідження. Загалом налічується близько 18 тисяч навчальних програм, з яких понад 1400 зорієнтовані на іноземних студентів.

У Німеччині Ваша дитина матиме оптимальні можливості для успішного навчання. Виші й дослідницькі інститути мають дуже добре устаткування. Студентам надається інтенсивна підтримка, і в той же час вони відчувають до себе серйозне ставлення як до майбутніх науковців.

Не менш важливим є той факт, що німецька є однією з основних мов науки, а з огляду на понад 100 мільйонів мовців та близько 15 мільйонів тих, хто її вивчає, — і мовою світового значення. Володіння англійською є на сьогодні обов'язковим, а ґрунтовні знання ще однієї іноземної мови суттєво підвищать кар'єрні шанси у глобалізованому світі. Німецьку вивчати вигідно!

3 Який рівень німецької мови повинна мати моя дитина?

Аби впевнено почуватися в іншій країні, як правило, треба добре володіти мовою. Це стосується як Німеччини, так і будь-якої іншої країни.

Звісно, було б ідеальним, якби Ваша дитина володіла німецькою. Було б доцільним й економічно виправданим розпочати вивчення німецької ще у себе на батьківщині, приміром, в одному з Гете-Інститутів або у своєму виші. Ще однією можливістю є онлайн-курси, які пропонуються, наприклад, “Німецьким університетом онлайн” (DUO) (www.deutsch-uni.com) чи “Німецькою хвилиною” (www.dw.de). Проте ніхто не вимагає, аби одразу після прибуття у країну іноземні студенти досконало володіли німецькою.

Знання мови, якою має володіти Ваша дитина, аби навчатися у німецькому виші, залежить від обраної навчальної програми:

- той, хто обирає одну з міжнародних навчальних програм, насамперед, має добре володіти англійською. На даний момент у німецьких вишах існує понад 1000 англомовних бакалаврських, магістерських і аспірантських програм. Детальніше про це — на сайті www.daad.de/international-programmes.

- той, хто обирає німецькомовну навчальну програму, має засвідчити володіння німецькою на певному рівні. Для цього існують різні іспити та стандартизовані тести, наприклад, “Тест з німецької як іноземної” (скорочено: TestDaF).

Існує безліч можливостей вивчати німецьку вже безпосередньо на місці. Паралельно з навчанням вищі навчальні заклади пропонують мовні курси. Крім того, по всій Німеччині проводяться численні літні курси, які Ваша дитина може використати для мовної підготовки до навчання. Також і поза вишами пропонується багато різноманітних можливостей вивчення німецької — при Гете-Інститутах у Німеччині, у центрах освіти для дорослих, а також у багатьох приватних мовних школах.

4

Чи існують у Німеччині підготовчі курси?

Український атестат не дає право одразу вступати до вишу у Німеччині. Одна з можливостей для Вашої дитини — це спочатку провчитися один рік в українському виші, а потім вступити до німецького вишу. Важливо зауважити, що навчання має відбуватися за тим фахом, який Ваша дитина буде вивчати у Німеччині. Інша можливість — це навчання у підготовчому коледжі у Німеччині (підготовчий факультет). Після його закінчення складається іспит, який дасть право на вступ до вишу. Більше інформації Ви знайдете тут: www.studienkollegs.de.

Викладання у підготовчих коледжах відбувається німецькою мовою. Отже, Вашій дитині необхідно володіти німецькою на рівні B1, а інколи й B2.

Але й тим, хто не володіє німецькою або володіє на низькому рівні, німецькі виші пропонують цілу низку курсів, за допомогою яких можна цілеспрямовано підготуватися до навчання у Німеччині. Гарною можливістю є, наприклад, підготовчі курси — так звані «пропедевтика». Це підготовчі програми, що пропонуються деякими вишами для міжнародних абітурієнтів. Ці курси дають мовну і фахову підготовку до навчання у Німеччині. Часто вони містять також вступ до німецької системи навчання та методів наукової роботи. Подальшу інформацію про такі програми Ви знайдете тут:

www.daad.de/international-programmes.

Ще однією можливістю ознайомитися з вимогами до навчання у Німеччині є участь у літньому курсі. Вищі навчальні заклади по всій Німеччині пропонують такі курси у літні місяці. Детальніше про це читайте у розділі “6” — “Як довго має тривати перебування?” і на сайті www.daad.de/sommerkurse.

Німецька техніка відома в усьому світі,

тому багато іноземних студентів приїждять сюди для вивчення інженерних наук. У Магдебурзі можна також пройти підготовку до навчання, якщо шкільного атестату недостатньо для вступу до німецького вишу. У нашому визнаному державою приватному підготовчому коледжі „Magdeburger Wirtschaftsinformatik AG“ за один рік можна отримати необхідні знання з фаху та з німецької мови для вивчення інженерних або природничих наук. Володіння німецькою не є обов'язковим для вступу — у перші три місяці юні студенти повністю концентруються на вивченні мови. З самого початку вони зараховані як студенти до Магдебурзького університету Отто фон Геріке (OVGU).

Висока мотивація та активна участь необхідні, якщо Ви зважуєтеся на відвідання нашого курсу протягом цілого навчального року з навантаженням близько 30 годин на тиждень. Ми зі свого боку пропонуємо підтримку, що дозволяє студентам повністю зосередитися на навчанні. Від моменту подання заяви зі своєї країни Ви перебуваєте під нашою опікою. Ми перевіримо документи та допоможемо при поданні заяви на вступ.

Ми знаємо, що перші тижні у чужій країні завжди найскладніші. Тому ми організуємо трансфер з аеропорту, допоможемо у пошуку житла, потурбуємося про медичне страхування, відкриття рахунку, а також про всі питання, пов'язані з зарахуванням до університету. Але юні студенти звертаються до нас та отримують необхідну підтримку і з індивідуальними питаннями стосовно повсякденного життя.

Після року інтенсивного навчання ви маєте скласти іспит на встановлення знань. Тоді вже нічого не завадить вашому навчанню у німецькому виші. Місце у OVGU після успішно складеного іспиту Вам буде гарантовано.

Д-р Джубран, керівник магдебурзького підготовчого коледжу
Magdeburger Wirtschaftsinformatik AG

5 Який вищий навчальний заклад і яку спеціальність обрати?

Німецькі виші пропонують програми, які відповідають будь-яким інтересам та освітнім рівням. Тут можна:

- розпочати навчання з 1 курсу,
- набути досвіду перебування за кордоном в рамках навчання у своїй країні,
- після здобуття вищої освіти продовжити навчання на післядипломній програмі або в аспірантурі.

Напевно, нелегко обрати серед 370 державно визнаних вишів і 18 тисяч спеціальностей. Вибір стане значно простішим, якщо визначитися щодо одного з трьох типів вишів:

- університети (навчання орієнтоване на науку)
- університети прикладних наук (навчання орієнтоване на практику)
- художні, кінематографічні та музичні виші (мистецьке навчання).

Більша частина вищих навчальних закладів Німеччини фінансується державою. Лише близько 7% студентів відвідують одну з майже 120 приватних вищих шкіл. Переважна більшість студентів зарахована на навчання до державних вишів. Це пов'язано з тим, що у приватних вищах почасти вимагається дуже висока плата за навчання. Якість освіти є однаково високою в обох типах вишів.

Допомогу у прийнятті рішення про відповідну навчальну програму пропонують такі веб-сторінки: www.daad.de/deutschland та www.studienwahl.de. Крім того, консультацію можна отримати у співробітників Інформаційного центру DAAD у Києві та в лекторів DAAD у різних містах України.

Багато німецьких вишів, як і DAAD, презентують себе на міжнародних освітніх виставках. Останні варто відвідувати, аби отримати детальнішу інформацію. Переглянути актуальний графік заходів можна на сайті Інформаційного центру DAAD у Києві www.daad.org.ua. Можливо, університет, де навчатися Ваша дитина, пропонує спеціальні програми обміну з Німеччиною. Такі програми значно спрощують організацію перебування за кордоном.

6

Як довго має тривати перебування у Німеччині?

Рішення поїхати на навчання до Німеччини, ймовірно, видається Вам дуже важливим і серйозним. Можливо, Ви не впевнені, що тривале перебування за кордоном — це саме те, чого потребує Ваша дитина, або ж довге перебування не укладається у її дотеперішній навчальний і життєвий план.

Не хвилюйтесь: не обов'язково навчатись у Німеччині тривалий час. Існує низка можливостей короткострокового перебування у Німеччині, що дасть змогу продовжити розпочате на батьківщині навчання, дописати ще один плос у своєму резюме, а пізніше, можливо, спонукатиме й до тривалішого перебування.

Кожного навчального року німецькі вищі пропонують літні курси, які відбуваються, як правило, з червня до вересня. Спектр пропонованих курсів досить широкий: окрім мовних, проводяться також фахові курси з багатьох дисциплін. Літні курси — це хороша нагода ознайомитися з країною і людьми, а також сформувати перше враження про університетське життя у Німеччині. Переглянути пропозиції можна за посиланням www.daad.de/sommerkurse.

Ще одна можливість короткого перебування — програми обміну, які може пропонувати вищ, в якому навчається Ваша дитина. У рамках цих програм часто можна поїхати до Німеччини лише на один семестр. Також Ваша дитина може використати коротке перебування у Німеччині для ознайомлення з професійним світом — через практику.

Можливо, літній курс, закордонний семестр чи практика стануть початком тривалішого навчання у Німеччині. Перебування протягом кількох семестрів надасть Вашій дитині можливість здобути у Німеччині освіту, що визнається в усьому світі. До того ж зрозуміло, що триваліший період є нагодою, аби набагато глибше пізнати країну перебування і суттєво підвищити свій мовний рівень.

На наші консультації до Інформаційного центру DAAD у Києві...

часто приходять школярі й студенти, часом з батьками, а інколи й бабусі з дідусями, бо розуміють важливість підвищення кваліфікації й підготовки до ринку праці, вивчення мови й культури. Навчання у Німеччині має велике значення для кар'єри – це можуть підтвердити вже багато українців з власного досвіду.

Велика кількість українських студентів, які звертаються до нас, хочуть вивчати економіку, германістику та інженерні науки, але до нас приходять також майбутні лікарі, митці та фізики, й кожен може знайти собі відповідну навчальну програму до душі.

Я також маю доньку, для якої дуже скоро стане актуальним питання вищої освіти. Тому добре розумію бажання батьків знайти своїм дітям найкращі програми. Освіта у німецьких вищих здобула визнання в усьому світі за свою високу якість. Також існує велика кількість навчальних програм. Для студентів та їхніх батьків часто незвичним є те, що навчальні програми, які мають однакову назву, у різних університетах часто мають зовсім різний профіль. Тому в Німеччині скоріше обирають саме навчальну програму, тоді як українці переважно орієнтуються на вибір університету. Крім того, залежно від мети, важливо вибрати відповідний тип вишу — університет, більше спрямований на науку, або виш прикладного напрямку, який пропонує навчання, наближене до практики.

Попри певні відмінності, культури Німеччини й України не такі вже й різні. Українські студенти завжди дуже позитивно відгукуються про перебування у Німеччині. Ми раді, коли маємо можливість підтримувати контакт зі студентами та випускниками німецьких вишів та дізнаватися від них про їхні враження!

Софія Сакач працює в Інформаційному центрі DAAD у Києві вже багато років і консультує на теми навчання та проведення досліджень у Німеччині

7

Скільки коштує навчання у Німеччині?

Більшість навчальних програм у німецьких державних вишах є безкоштовними, але це залежить від федеральних земель, деякі з них ввели плату за навчання. Довідайтеся про політику обраної Вами федеральної землі та умови обраного Вами вишу заздалегідь! Дорогим у порівнянні з Україною є життя у Німеччині. Витрати на харчування, оренду житла, одяг, культурні заходи тощо становлять близько 800 євро на місяць.

Вам треба врахувати, крім коштів на проживання, також витрати на медичне страхування, семестровий внесок й можливу плату за навчання. Хоча більшість навчальних програм у державних вишах є безкоштовними, деякі магістерські програми можуть бути платними — інколи плата становить понад 10 тисяч євро у семестр. Також і у приватних вишах плата за навчання зазвичай досить висока. Окрім встановленої у деяких випадках плати за навчання, усі студенти вишів мають сплачувати так званий семестровий внесок. Здебільшого останній включає семестровий квиток, який дозволяє безкоштовно користуватися громадським транспортом у місцевості поблизу вишу. У залежності від вишу сума збору може різнитися. Розраховуйте приблизно на 200-250 євро за семестр.

Загалом важко сказати, скільки коштів на місяць потрібно студенту у Німеччині. Вважається, що у маленькому містечку можна обійтися меншими коштами, ніж у великому. Згідно зі статистикою, студенти у Німеччині в середньому мають у розпорядженні близько 865 євро на місяць. Левову частку щомісячних витрат складає плата за оренду житла.

Варто зазначити, що кожен іноземний студент повинен засвідчити свою фінансову спроможність — за допомогою так званої довідки про платоспроможність. Як правило, ставиться вимога, аби Ваша дитина мала близько 8700 євро на рік. Про те, у якій формі має надаватися така довідка, Ви можете довідатися у Посольстві Німеччини у Вашій країні.

Іноземним студентам у Німеччині дозволяється працювати лише обмежений період часу. Студентський підробіток може покращити фінансове становище, але повністю фінансувати проживання винятково за рахунок поєднання навчання та роботи практично неможливо.

8

Чи надаються стипендії або інші види фінансової підтримки?

Існує ціла низка можливостей для фінансування як коротших, так і довгих навчальних стажувань у Німеччині. Іноземні студенти можуть подавати заявки на стипендії до різноманітних організацій та інституцій. Аби дізнатися, чи й Ваша дитина може отримати фінансування, зверніться за консультацією до інформаційних центрів чи представництв DAAD або до вишу, в якому навчається Ваша дитина.

База даних стипендій DAAD (www.funding-guide.de) надає зручну можливість пошуку в інтернеті різних видів стипендій. Тут Ви знайдете стипендії не лише DAAD, а й інших стипендійних організацій. Однак важливо знати, що німецькі фонди переважно не підтримують повного курсу навчання у Німеччині і першкурсників зазвичай теж.

Німецькі виші також надають власні стипендії. Утім, порівняно з деякими іншими країнами ця цифра все ж таки менша. Але позаяк кількість таких пропозицій невинно зростає, варто поцікавитися можливостями фінансування в обраному виші.

9 Які документи необхідні моїй дитині для в'їзду?

Хоча з червня 2017 року українці можуть їхати до Німеччини без візи строком до 90 днів, але для навчання Вашій дитині в будь-якому разі потрібна віза. Подати заяву на візу слід перед тим, як їхати на навчання до Німеччини. Разом з заявою на візу слід подати підтвердження про те, що у Вашої дитини буде достатньо грошей на проживання на перший рік перебування у Німеччині.

З приводу детальнішої інформації та актуальних положень звертайтеся до Посольства Німеччини чи Консульства у Вашій країні. Там Вам радо допоможуть з усіма питаннями щодо оформлення візи.

Сайт посольства ФРН у Києві: www.kiew.diplo.de

Грунтовні знання німецької мови ...

є важливою передумовою не лише для навчання на німецькомовних програмах. Вони також дуже допомагають вільно почувати себе в Німеччині та знаходити друзів. Тому я і мої колеги постійно працюємо над якістю викладання німецької мови у школах, які знаходяться під нашою опікою. Ми радіємо за всіх школярів, які отримують там Диплом з німецької мови (DSD-II). Адже це засвідчує, що вони досягли того рівня володіння мовою, з яким можна розпочинати навчання у Німеччині.

Німецький освітній ландшафт дуже різноманітний. Переглянути всі запропоновані численні пропозиції дуже не просто. Тому я завчасно скеровую своїх школярів до Інформаційного центру DAAD, де вони отримують необхідну підтримку.

Я не знаю нікого, кому би навчання у Німеччині не принесло великої користі. Тому я можу запропонувати всім молодим людям серйозно замислитися над таким шансом. На моєму життєвому шляху було чимало перебувань за кордоном, і я щасливий через це.

Крістоф Йеггле є фаховим консультантом Центрального управління шкільною освітою за кордоном (ZfA). Він працює у Києві.

10 Наскільки безпечною є Німеччина?

Німеччина є безпечною країною, також і в міжнародному порівнянні. Немає причин надмірно побоюватися злочинності. Тут можна спокійно пересуватися без особливих заходів безпеки: як у великому місті, так і в селі, як удень, так і вночі.

Поліція гідна довіри й гарантовано надає допомогу. З будь-якого номера телефону у Німеччині можна безкоштовно зателефонувати до поліції за номером 110.

У Берліні знаходиться Посольство України. Генеральні консульства є у Дюссельдорфі, Франкфурті, Гамбурзі та Мюнхені. Отже, при виникненні проблем їх можна вирішити прямо на місці з представниками Вашої країни.

Майже кожна країна світу має своє представництво у Німеччині — посольство чи консульство. Тому у разі виникнення проблем Ви також можете безпосередньо на місці зв'язатися з представником Вашої рідної країни.

До того ж з усіх питань особистої безпеки, а також при можливих проблемах, Ваша дитина завжди може звернутися до Міжнародного відділу вишу.

11

Наскільки якісним є медичне обслуговування?

Медичне обслуговування у Німеччині є дуже хорошим. Завдяки численній спільноті висококваліфікованих лікарів німецька система охорони здоров'я вважається однією з найкращих у світі. Отже, якщо Вашій дитині знадобляться медичні послуги, то лише у небагатьох країнах їх можуть надати на такому високому рівні, як у Німеччині.

Той, хто хоче навчатися у Німеччині, мусить бути застрахованим. Українські студенти мають придбати медичну страховку у Німеччині. У державній лікарняній касі це коштує близько 80 євро в місяць.

Відділ міжнародних зв'язків охоче допомагає у питаннях медичного страхування, одночасно даючи поради. Зазвичай неподалік від вишів знаходяться офіси державних лікарняних кас, де можна швидко і без особливих труднощів застрахуватися.

Із медичним страхуванням у Німеччині можна звертатися до лікаря. При нещасних випадках допоможуть служби й відділення швидкої допомоги при лікарнях. Тут застрахованим особам необхідні послуги надаються безоплатно. Аби викликати лікаря або невідкладну допомогу, можна цілодобово телефонувати за безкоштовним номером 112.

Варто знати: у Німеччині ліки можна придбати лише в аптеці. Закон про лікарські засоби у Німеччині суворий. Деякі ліки, які в Україні, можливо, відпускаються без рецепта (як-от антибіотики), тут мусить виписати лікар.

12

Яка підтримка буде надана моїй дитині у Німеччині?

Ваша дитина не лишиться сама — в усіх організаційних питаннях їй будуть допомагати. При кожному виші існує відділ міжнародних зв'язків (Akademisches Auslandsamt або International Office), який опікується іноземними студентами. По-перше, працівники відділу міжнародних зв'язків дадуть найкращі відповіді на конкретні питання щодо підготовки подорожі. Тут можна отримати інформацію про окремі навчальні програми, умови вступу та підготовку до навчання, мовні екзамени, практику, фінансування навчання та конкретний навчальний план. По-друге, міжнародний відділ допомагає вже безпосередньо на місці. Після прибуття до Німеччини Ваша дитина отримає тут усю необхідну інформацію.

Деякі німецькі виші започаткували так звані “шефські” програми. У рамках такої програми досвідчені студенти університету зголошуються стати особистими тьюторами для іноземних студентів. Вони допомагають з побутовими проблемами, у питаннях стосовно навчання, при спілкуванні з адміністративними органами тощо. У багатьох німецьких вишах підтримку надають і студентські профкоми. Багато з них пропонують іноземним студентам пакети послуг, які включають не лише медичне страхування, а й житло та харчування, що значно полегшує перші дні у Німеччині.

При кожному виші є студентські представництва, фахові та університетські групи, які надають консультації щодо питань навчання чи побуту. Часто вони організують і вступні семінари для першокурсників. Зрештою, у фахових питаннях можна звертатися до викладачів у їхні офісні години.

Утім, важливо знати, що у німецьких вишах від студентів очікується певний рівень самостійності. Вони мають бути готовими взяти на себе основну відповідальність за свій навчальний процес. Це означає, що хоча й існують численні види допомоги, але студенти повинні користуватися ними самостійно.

13

Де мешкатиме моя дитина?

У Німеччині студенти живуть або у гуртожитку, або у приватному помешканні. На відміну від інших країн, студенти у Німеччині отримують житло не автоматично. Лише деякі німецькі виші мають власні кампуси, зазвичай же можливості проживати на території навчального закладу немає. Утім, у кожному університетському містечку є гуртожитки. Кімната там є одним із найвигідніших варіантів проживання. Однак слід вчасно подбати про отримання місця.

Альтернативу становлять приватні помешкання. Тут великий вибір: від порожньої кімнати до умебльованої квартири — на приватному ринку пропонується усе. Серед студентів особливо популярними є колективно орендовані квартири (WGs), коли в одному помешканні проживає декілька осіб. Кожен мешканець має власну кімнату, але всі спільно користуються кухнею і ванною кімнатою. Перевагою проживання у колективно орендованій квартирі є відносно невисока плата за оренду. Крім того, тут можна швидко познайомитися з людьми і отримати чудову можливість вивчити німецьку.

Корисні вказівки щодо пошуку житла надають відділи міжнародних зв'язків вишів.

Гордість та натхнення і водночас хвилювання -

це те, що я відчула, коли моя донечка Дарина, студентка магістратури зі спеціальності «Політологія» (курс «Європейські студії») Києво-Могилянської академії набула можливість навчатися в Єнському університеті у Німеччині. З одного боку, ми всією родиною пишалися досягненням: Дарина навіть виграла одну з двох стипендій. З іншого боку, я як мати хвилювалася, що донька сама перебуватиме в іншій країні.

Вже ж, Дарина вже навчалася один семестр за обміном у Німеччині. Саме тому в неї й виникло бажання продовжити навчання саме тут – у цікавій, відкритій та безпечній країні. І Дарина вступила до Єнського університету. Спочатку, звичайно, не все було просто. Але адаптація пройшла швидко. І сьогодні Дарина почувається досить впевнено, як на мене. А мені нема чого хвилюватися, бо дитина знаходиться в оточенні, де права людини є аксіомою для кожного громадянина. Донька називає Німеччину «країною честі та гідності», в якій почуває себе вільно, впевнено і безпечно.

Донька в захваті від атмосфери, що панує в університеті. З глибокою шаною відзивається про викладачів. Із задоволенням мандрує у вільний час по країні, вивчаючи її звичаї, традиції, особливості культури.

Дуже гарний досвід, на мою думку, по всіх напрямках донька отримала під час фахової практики, що співпала з виборчою кампанією в країні. Це був безцінний час і можливість спостерігати, брати участь у зразкових, чесних політичних перегонах.

Враження від Німеччини лише позитивні. І тепер не тільки у дитини, а й у мене. Разом з донькою відкриваю для себе нову Німеччину...

Оксана Колесникова, Україна, Харків — начальник Дергачівської районної державної адміністрації Харківської області, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Харківської гуманітарно-педагогічної академії.

14

Чим Німеччина цікава для туристів?

Можливо, Ви плануєте відвідати свою дитину у Німеччині. Це хороша ідея, оскільки Німеччина може запропонувати надзвичайно багато.

Німецькі ландшафти вражають розмаїттям і красою. На півночі простягаються ланцюги островів з широкими піщаними пляжами, а також рівнинні й болотисті ландшафти. Густі мішані ліси і середньовічні фортеці оточують річкові долини у невисоких горах, якими колись марили німецькі романтики. А на півдні височіють Альпи з прозорими гірськими озерцями.

Варто відвідати не лише такі метрополії, як Берлін, Гамбург і Мюнхен. Незалежно від того, велике чи мале місто, календарі заходів наповнені найрізноманітнішими культурними подіями — виставками, концертами, виставами, фестиваллями, ярмарками, спортивними заходами тощо.

Не варто забувати й про свята! Протягом усього року у Німеччині відзначають регіональні свята, які дарують відвідувачам незабутні враження, — наприклад, Рейнський карнавал, Пфальцські свята вина та Мюнхенський Октоберфест.

І в кулінарному плані Німеччина презентує себе винятково багатосторонньо — від таких важких традиційних регіональних страв, як печеня з яловичини, запечені свинячі ніжки зі свіжим пивом до легких творінь найкращих кулінарів у поєднанні з вишуканими винами. І, звичайно ж, по всій Німеччині можна знайти ресторани найрізноманітніших національних кухонь.

Німеччина має добре розгалужену систему транспортних сполучень. Чим би Ви не подорожували — автомобілем, залізницею чи літаком, — це комфортно й зручно. Вигідною альтернативою є автобуси дальнього сполучення.

До того ж Німеччина лежить у серці Європи і є ідеальним відправним пунктом для відвідин інших європейських країн. Переконайтеся самі!

15

Де можна знайти більше інформації?

Поради і допомогу при плануванні навчання у Німеччині Ви з дитиною отримаєте у своїй країні. Звертайтеся до наступних установ й осіб (там Ви отримаєте також додаткові публікації DAAD з детальнішою інформацією):

- Інформаційний центр (IC) DAAD у Києві (www.daad.org.ua),
- лектори і доценти, які працюють за дорученням DAAD в українських вишах. Повний перелік Ви знайдете на сайті www.daad.org.ua в розділі «Про нас»
- Гете-Інститут
- німецькі представництва за кордоном — посольство і консульство.

Також Ви можете отримати інформацію в інтернеті:

Детальна інформація про навчання у Німеччині:

- www.daad.de/deutschland
- www.study-in.de

про навчальні програми:

- www.daad.de/international-programmes
- www.hochschulkompass.de
- www.universityranking.de
- www.studienwahl.de

про візові питання:

- www.kiew.diplo.de

про стипендії і програми підтримки:

- www.daad.org.ua
- www.funding-guide.de

про вивчення німецької:

- www.learn-german.net
- www.goethe.de
- www.fadaf.de
- www.testdaf.de
- www.daad.de/sommerkurse

Вищі навчальні заклади Німеччини

Зрештою, можна проконсультуватися в офісі DAAD у Бонні. Не вагайтеся — запитуйте у нас!

Herausgeber:

DAAD-Informationszentrum Kiew

pr. Peremohy 37

NTUU „KPI“, Gebäude 6

03056 Kiew, Ukraine

www.daad.org.ua

Öffnungszeiten: Mo.-Fr. 11.00-13.00 und 14.00-17.00

Im Auftrag von:

Deutscher Akademischer Austauschdienst

German Academic Exchange Service

Kennedyallee 50, 53175 Bonn (Deutschland)

www.daad.de

Text: Dr. Dagmar Giersberg, Bonn; Dr. Gisela

Zimmermann, Kiew

Projektkoordination: Referat K23 – Informationen zum Studium in Deutschland

Koordination der ukrainischen Fassung: Dr. Gisela

Zimmermann

Redaktion und Übersetzung: Sonja Sakatsch

Bildnachweis Thomas Ebert (Titel, S. 27), Dörthe

Hagenbuth (S.22), Frederik Birk (S. 21), Norbert

Hüttermann (S. 2, 14), Andreas Hub (S. 10), Wenzel/

DAAD (S. 8), Eric Lichtenscheidt (S. 4), Artem Mironenko

(S. 17), weitere Bilder privat

Gestaltung, Satz und Druck: "Vistka", Kiew

Auflage: Dezember 2017 – 1000

Redaktionsschluss: Dezember 2017

© DAAD

Diese Publikation wird aus Zuwendungen des Bundesministeriums für Bildung und Forschung finanziert.

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung